

Introducció a la Teoria del Disseny i de l'Art

I. Dades de l'assignatura

Codi: 200639.
Crèdits ECTS: 6.
Matèria: Filosofia.
Curs i període: 1r curs, 1r semestre.
Horari d'atenció als estudiants: Dimarts de 15.30 a 16.30h.

2. Equip docent

Professora: Anna Pujadas Matarin.
Email: apujadas@eina.edu
Llengua: català.

3.- Prerequisits

No hi ha cap prerequisit per matricular-se d'aquesta assignatura. És introductòria i les persones que no hagin cursat mai estudis de filosofia poden perfectament seguir-la.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Partint d'una introducció a l'estudi teòric i crític de les principals manifestacions artístiques i de disseny, s'estudiaran les transformacions de la cultura en relació a elles i a la seva apreciació. Es farà una aproximació a les principals problemàtiques i conceptes filosòfics implicats en l'art i el disseny, a través d'una acostament crític als temes i als textos fundacionals d'aquestes disciplines.

En acabar el curs l'estudiant estarà familiaritzat amb els diferents models d'aproximació, lectura i anàlisi del disseny i de l'art, així com podrà reflexionar sobre les categories fonamentals de la història i de la teoria del disseny i de l'art.

L'objectiu general és que l'estudiant conegui la teoria del disseny i de l'art en el seu discórrer històric i dins dels diferents contextos culturals, socials, econòmics, polítics, ideològics, religiosos, que han condicionat els discursos, l'estètica, la funció, les tècniques i els llenguatges formals de les obres.

Es busca que l'estudiant desenvolupi el seu esperit analític i crític i la seva sensibilitat per apreciar i interpretar les obres de disseny i art; que es familiaritzi amb el seu llenguatge, que aprengui a valorar-les i a extreure de les diverses manifestacions informacions sobre la cultura que les ha generat.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE10 Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

Resultats d'aprenentatge

CE10.2. Esquematitzar i elaborar plànols conceptuals a partir de la lectura d'articles de teoria i crítica de l'art i del disseny.

Competència

CE16 Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE 16.2. Distingir entre el tema i els objectius d'un assaig acadèmic de teoria i crítica de l'art i del disseny.

CE 16.3. Localitzar els conceptes clau i les principals línies argumentals d'un assaig acadèmic de teoria i crítica de l'art i el disseny.

CE 16.4. Confrontar les divergències entre els diferents autors en una polèmica de teoria i crítica de l'art i el disseny.

CE 16.5. Contrastar els conceptes i arguments adquirits en els lectures de teoria i crítica de l'art i del disseny mitjançant la seva aplicació a l'anàlisi de nous casos.

Competència

CT2 Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

Competència

CT3 Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

Competència

CT15 Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

Competència

CT19 Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

6.- Continguts de l'assignatura

I. Entorn al concepte de disseny.

La idea de disseny al llarg de la història i la seva classificació dins les jerarquies artístiques, científiques i tècniques.

2. Distinció entre artesania i disseny.

Concepte de projecte. Seriació, còpia, redisseny i apropiacionisme.

3. Industrialització i màquina.

Mecanicisme i maquinisme. Funcionalitat i funcionalisme. Fotografia: la imatge mecànica.

4. Racionalisme i objectivitat

Silenci, abstracció, blancor. Transparència. La retòrica de la neutralitat. Comfort. *Existenz minimum*. *Die Gute Form*. Universalitat. No-estil. Positivisme. Modularitat. Estandardització.

5. Ornament i subjectivitat

Decoració. Necessari i superflu. Improvisació, accident, atzar. Irracionalisme. Emoció. Fantasia. Narrativitat.

6. L'estetització de la vida quotidiana.

La reproductibilitat tècnica i la desestetització de l'art. L'aura. Bellesa i utilitat: la bellesa adherent. Obertura i multifuncionalitat. L'ús. Utilitarisme.

7. Els escenaris de l'objecte.

Informació, publicitat, comunicació. Disseny i consumisme. Mitjans de masses. Mitologies. Postmodernisme i mercantilització.

8. La revolució digital

De la tècnica a la tecnologia. La societat immaterial. Iconoclasme. Virtualitat. Interacció. Utopia.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Activitats formatives	Ects	Metodologia ensenyament-aprenentatge	Competències
Classes Teòriques	20%	Classes magistrals i debat en gran grup	CEI0, CEI6, CT15
Seminaris de discussió de textos i obres artístiques	10%	Presentacions de textos i obres artístiques i discussió crítica col·lectiva	CEI6, CT19
Lectura de textos	20%	Treball autònom lectura comprensiva de textos	CEI6, CT3
Estudi	20%	Treball autònom de realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	CEI0, CEI6, CT2
Recerca de documentació	5 %	Ús de bases de dades bibliogràfics a partir de paraules clau	CT2, CT3
Redacció de treballs	20%	Redacció d'un assaig a partir d'una guia per a la seva, realització	CEI5, CEI6, CT2, CT3

Avaluació	5 %	Proves escrites i presentacions orals	CE10, CE16
-----------	-----	---------------------------------------	------------

Dirigides

Classes magistrals.	40	CE16.1, CE16.2, CE16.3, CE16.4
Realització d'un mapa conceptual sobre la idea de disseny i l'ofici de dissenyar.	10	CE10.1

Supervisades

Lectura de textos i la seva comprensió oral en debat en grup.	51	CE16.1, CE16.2, CE16.3, CE16.4
---	----	--------------------------------

Autònomes

Exercicis-test realitzats individualment sobre els textos llegits i debatuts prèviament.	18	CE10.1, CE16.4
Realització de dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides a les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.	18	CE16.1, CE16.2, CE16.3, CE16.4
Realització d'un mapa conceptual entorn al concepte de disseny i a l'ofici de dissenyar.	10	CE10.1
Realització d'un dossier on es recullin els exercicis-test i el mapa conceptual.	3	CE10.1, CE16.1, CE16.2, CE16.3, CT2, CT3

8.- Avaluació

I.- avaluació continuada:

1) Avaluació inicial. Es durà a terme a través d'un exercici molt senzill de concreció, en forma de mapa conceptual entorn al concepte de disseny i a l'ofici de dissenyar.

2) Avaluació continuada. Aquesta es durà a terme a través de 2 vies. La primera (1) serà entorn a la lectura de textos i el seu debat oral en grup. La segona via d'avaluació (2) seran els exercicis-test realitzats individualment sobre els textos llegits i debatuts prèviament.

4) Avaluació final. Es realitzarà mitjançant dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides a les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Realització de dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides a les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.	4	CEI 6.1, CEI 6.2, CEI 6.3, CEI 6.4
Dossier on es recullen els exercicis-test i el mapa conceptual.	3	CEI 0.1, CEI 6.1, CEI 6.2, CEI 6.3, CT2, CT3

9- Bibliografia i enllaços web

Bierut et al. *Looking Closer 3: Classic Writings on Graphic Design*. New York: Allworth Press, 1999.
 Costa, Joan. *Diseño, Comunicación y Cultura*. Madrid: Fundesco, 1994.
 Dorfles, Gillo. *Símbolo, comunicación y consumo*. Barcelona: Editorial Lumen, 1975.
 Dorfles, Gillo. *El diseño industrial y su estética*. Barcelona: Editorial Labor, 1973.
 Huisman, Denis i Patrix, Georges. *La estética industrial*. Barcelona: Oikos Tau Ediciones, 1971.
 Llovet, Jordi. *Ideología y metodología del diseño*. Barcelona: Gustavo Gili, 1981.
 Lupton, Ellen i Abbot Miller, J. *Design Writing Research: Writing on Graphic Design*. London: Phaidon Press, 1996.
 Margolin, Lluís (ed). *Design Discourse*. Chicago & London: The University of Chicago Press, 1989.
 Wenceslao Rambla, *Estética y diseño*. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca, 2007.

10.- Programació de l'assignatura

Activitats d'aprenentatge

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Segona quinzena de setembre	Realització d'un mapa conceptual sobre la idea de disseny i l'ofici de dissenyar	A l'aula i a casa	Classes.	CEI 0.1
Segona quinzena de novembre	Realització d'un breu exercici, a base d'un qüestionari de preguntes referides a les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.	A l'aula	Classes i textos	CEI 6.1, CEI 6.2, CEI 6.3, CEI 6.4
Primera quinzena de febrer	Realització d'un breu exercici, a base d'un qüestionari de preguntes referides a	A l'aula	Classes i textos	CEI 6.1, CEI 6.2, CEI 6.3, CEI 6.4

	les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.			
Primera quinzena de febrer	Realització del dossier on es recullen els exercicis-test i el mapa conceptual.	A casa	Exercicis previs	CE10.1, CE16.1, CE16.2, CE16.3
Cada setmana	Debat oral de la comprensió d'un text.	A casa i a l'aula	Textos. Plantilla orientativa	CE16.1, CE16.2, CE16.3, CE16.4
Un cop al mes	Exercicis-test realitzats individualment sobre els textos llegits i debatuts prèviament.	Visita a l'exposició, a casa i a l'aula	Documentació de camp. Textos. Plantilla orientativa	CT15, CT19

Lliuraments

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Primera quinzena d'octubre	Mapa conceptual entorn al concepte de disseny i a l'ofici de dissenyar.	A casa	Classes. Textos. Documentació bibliogràfica.	CE16.1, CE16.2, CE16.3
Primera quinzena de febrer	Lliurament del dossier on es recullen els exercicis-test i el mapa conceptual.	A casa	Exercicis previs	CE10.1, CE16.1, CE16.2, CE16.3, CT2, CT3, CE16.4

Guia docent
Grau de Disseny

